

Națiune și comunicare

Conf. univ. dr. Gabriela Goudenhoof

Contribuția lui Benedict Anderson

Antropolog și sociolog irlandez (1936-2015)

Comunități imaginate

- Națiunea e de dată recentă Sec XVIII-XIX
- Elitele au jucat un rol decisiv în crearea națiunilor
- Națiunea este o comunitate imaginată (nu inventată sau fictivă!!) deoarece membrii ei deși nu se cunosc sau nu o vor face vreodată, au în minte ideea apartenenței la un întreg
- Națiunea este limitată geografic și mentalitar
- Națiunea este suverană

Națiunea în perspectiva lui B. Anderson

- Nu trebuie considerată doar un produs ideologic
- Ideea de rudenie o sintetizează
- Naționalismul nu trebuie să fie considerat urât
- Există o ostilitate contemporană față de naționalism
- Naționalismul este precum corpul uman – uneori sănătos, ocazional bolnav, nervos, dispus să facă lucruri bolnave

Contribuția lui Hugh Seton-Watson

Istoric și politolog britanic (1916-1984)

Națiuni și state

- Naționalismul poate fi conceput ca:
 - O doctrină a intereselor și idealurilor unei națiuni
 - O mișcare de emancipare și atingere a scopurilor naționale (unificarea de exemplu)

Contribuția lui Hugh Seton-Watson

- Statul și națiunea sunt fundamental distincte
- Un stat poate exista fără o națiune sau incluzând mai multe națiuni
- Statele preexistă națiunilor
- Credința egalității, confuziei stat-națiune a creat multe neînțelegeri ale realităților istorice și politice
- Relații stat-națiune
 - ✓ O națiune poate să se suprapună cu populația unui stat
 - ✓ Poate să facă parte împreună cu alte națiuni dintr-un stat anume
 - ✓ Poate să fie împărțită între mai multe state

Contribuția lui Hugh Seton-Watson

- Statul este o organizație legală și politică cu puterea coerciției asupra cetățenilor săi, cărora le poate impune obediență și loialitate
- Națiunea este o comunitate de oameni ai cărei membri sunt legați prin solidaritate, cultură comună, și conștiință națională.
- Ideea stat-națiune este chestionabilă
- Un stat poate fi desființat/distrus dar o națiune????

Identitate națională

- Comunitate de limbă
- Relevanța limbii în existența noastră socială
- Legătura strânsă dintre limba maternă/vorbită și națiune
- Există și critici care consideră crearea conștiinței naționale pe baza limbii "tribalism" comune
The relevance of language in our social existence was stressed by sociolinguists and philosophers. German philosophers emphasized the link between (Stetson-Watson, 1977:472).

Idei despre națiune

- Națiunea care este înțeleasă ca o comunitate solidară, și este conștientă de trecutul ei comun, dar în primul rând de prezentul său, trebuie să fie dorită (Ernest Renan)
- Ideea de "trezire națională" – revoluțiile – inclusiv Revoluția franceză
- Ideile de eliberare și emancipare națională
- Națiune ca ființă vie
- Conștiința colectivă a etniei care poate conduce la acțiune colectivă ("jertfa pentru națiune")

Esența definițiilor

- Ideea de apartenență – *belonging*
- Unitate socială originară statornică
- *Patria – mamă*
- Conștiința apartenenței contribuie la formarea identității
- Valori și tradiții comune
- Dimensiunea civică și dimensiunea etnică
- Caracterul teritorial (patria e un loc anume) și caraterul non-teritorial (patria o duci în inimă)